

Statnett SF
fos@statnett.no

--- POSTADRESSE
Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 Oslo
Norway

BESØKSADRESSE
Lilleakerveien 6
0283 Oslo

--- SENTRALBORD
24 06 70 00

TELEFAKS:
24 06 70 01

--- INTERNETT
www.statkraft.no

E-POST:
post@statkraft.com

DERES REF./DATO:
22/01071

VÅR REF.:

STED/DATO:
Oslo, 01.03.2023

--- ORG. NR.: NO-987 059 729

HØRING OM OPPDATERTE RETNINGSLINJER FOR UTØVELSE AV SYSTEMANSVARET (22-4)

Vi viser til ovennevnte høring med forslag til oppdaterte retningslinjer for Statnetts utøvelse av forskrift om systemansvaret (fos) §§ 8a, 8b, 13, 14, 21 og 22 samt energilovforskriften (enf) § 6-1.

Statkraft har følgende kommentar:

Ad fos § 14:

§7.2.5 og §7.2.5.1: Statkraft er enige i denne endringen i NVF og støtter dette. Endringen vil føre til økt driftssikkerhet i nettet, men også til bedre sikkerhet for personer og utstyr.

§12.1.2: Statkraft støtter forslaget om å redusere maksimal kontinuerlig spenning i nett med spenning opp til 145kV. Slike nett driftes i hovedsak med høyohmig jording og høy jordfeilfaktor. Det er derfor viktig å ikke «presse» normal driftsspenning opp mot Um.

Side:	Foreslått tekst endring:	Kommentar:
109	<p>Frekvensreguleringens målenøyaktighet skal være bedre enn eller lik 0,01 %, tilsvarende 0,005 Hz.</p> <p>I frekvensregulering skal produksjonsenheten ved overfrekvens kunne regulere ned til P_{min} (forutsatt $P_{sett} > P_{min}$), og opprettholde produksjonen ved P_{min} dersom frekvensen stiger ytterligere. 0 MW og forbli tilkoblet eksternt nett, også dersom frekvensen stiger ytterligere.</p> <p>Dersom produksjonsenheten er utrustet med retureffektvern, skal dette være innstilt slik at driftspersonell har god tid til å foreta manuelle lastendringer før retureffektvernet kobler produksjonsenheten fra nettet.</p>	<p>Den gjennomgående endringa bort fra respons mellom P_{min} og P_{maks} til respons mellom 0 MW og P_{maks} kan by på utfordringer, spesielt relatert til dette kravet.</p> <p>Er ikke realistisk at man manuelt vil kunne fange opp behovet for å justere effektsettpunktet før et ev. retureffektvern løser ut. Det er mulig man kan løse dette ved å blokkere vernet utenom start og stopp og ev. koordinerer med turbinregulatoren for å unngå tripp, men man må fortsatt sørge for at man er beskyttet mot motordrift.</p> <p>Vi forstår ønsket til Statnett om å kunne benytte en større del av driftsområdet til aggregat ved frekvensvariasjon, men man må passe på at man ikke i realiteten havner i en dårligere situasjon ved at flere aggregat tripper ved overfrekvens, heller enn å bli liggende inne på et effektsettpunkt noe over 0 MW.</p>
111	<p>3.iii. Deaktivering av FCR-I skal ikke medføre endring av et lastreferanse/effekt settpunkt.</p>	<p>Hvor lenge skal ev. effektsettpunktet være låst? Ref. punkt 2.iv. kommer man fra $P_{maks}/2$ og statikk 4 %. Kan statikken endre seg umiddelbart etter deaktivering av FCR-I?</p>
114	<p>For produksjonsenheter av type D* kan systemansvarlig stille krav til egenskaper for å utregulere store lastforstyrrelser/overgang til separatudrift. Pga. stor variasjon mellom typer produksjon og teknologier, må dette behandles særskilt. Dersom det ikke stilles særskilte krav, skal</p> <p>Et anleggs iboende egenskaper skal benyttes optimalt for å regulere ing av ut store lastsprang.</p> <p>For synkrone produksjonsenheter av type B og C, samt type D med $P_{maks} < 30$ MW skal de iboende egenskapene benyttes optimalt for regulering av store lastsprang. Systemansvarlig stiller ikke særskilte krav til utregulering av store lastsprang.</p> <p>Store lastsprang skal ikke resultere i at produksjonsenheter frakobles nettet, se også kapittel 12.7.8 Vern.</p>	<p>Bruk av ordet «optimalt» er uheldig, spesielt i forbindelse med et skal-krav. Optimal har en matematisk definisjon som her benyttes upresist. Kan med fordel bytte ut formuleringa med: «Et anleggs iboende egenskaper til å regulere ut store lastsprang skal ikke unødig begrenses.»</p>

Ad fos § 21:

5.2 Forslag til oppdaterte retningslinjer for fos § 21

I siste del av 5.2 foreslår vi følgende endringer:

- Foreslår at setningen: «Systemansvarlig ber om at berørt nettselskap sender dokumentasjonen til systemansvarlig per epost til feilanalyse@statnett.no» ikke strykes slik det er foreslått.
- I de etterfølgende setningene har vi foreslått noe ny tekst i grønt for å forklare teksten bedre, slik at teksten blir som følger:

«For PFK skal dokumentasjon på kostnader for det årlige kostnaden for drift, vedlikehold og aktivering sendes til systemansvarlig som anvist i vedtak om betaling for systemtjenester varsel om vedtak - Betaling for systemvern - Produksjonsfrakobling (PFK). Beløpet for aktivering fastsettes årlig av systemansvarlig. Systemansvarlig legger til grunn at krav om dekning av kostnader forbundet med systemvern foreldes etter 3 år.»

Statkraft kan om det ønskes utdype vår kommentar.

Med vennlig hilsen
for Statkraft Energi AS

Aslak Mæland
VP Asset Ownership Nordics